The Art of Halacha

Shiur 41b - Kashering Keilim - Libun 2 - What is Libun? & the 2 types of Libun Kal Rabbi Yisroel Isaacs

הגעלה בקצרה) וז"ל, מלבנו עד שיסיר קליפתו או ניצוצות נתזין הימנו, ודא ודא אחד הוא, כבסימן תנ"א סעיף ד׳, עכ"ל.

וכתב האשכול (חלק ג, עמוד קלט) דהשיעורים של הבבלי וירושלמי הוי ׳חד שיעורא׳. וכן כתב הפרי מגדים (משבצות זהב, סוף סימן תוב, דיני וסדר

מיימוניות

תשוכות השייכות לספר הרושה

הגהות

להלכות מאכלות אסורות ספט"ו ה. היכא דאפו על הכירה פשטיד"א וכפו עליה מחבת של ברזל או של חרם

בשל חרם דחיישינן דילמא פקעי בליבון קלת דשכיחי דפקעי אבל מרת מרים סשת דודי ר"ת היא מחמירה ללבנה עד שתאדים וכשאין יכולה להאדים כי השלהבת אינה יכולה להאדים כמו הגחלים היתה מכוונת כשיעור האדמת גחלים. ולה נודע לי הם על פי דודי עשותה או ע"פ בעלה הראשון ה"ר אברהם שהיה רגיל בחומרות אי נמי לכתחילה אבל בדיעבד לא. ורגילות בכל מקום שמשאלת

רבי מאיר בר יקותיאל הכהן מרוטנבורג (בערך 1260 – י"ב באב ה'נ"ח, 1298) היה בן דורו ומתלמידיו הגדולים של המהר"ם מרוטנבורג, שהיה עמו גם בזמן שהותו במאסר, ומחבר הגהות מימוניות על משנה תורה לרמב"ם.

עריכה קוד מקור | עריכה] I''N

נולד בערך בשנת 1260 (ה'ך'), והיה גיסו של רבי מרדכי בן הלל. פעל ברוטנבורג על הטאובר שבגרמניה (מדרום לווירצבורג).

רבי מאיר נרצח עם כל משפחתו ובני קהילתו במהלך פרעות רינדפלייש בי"ב באב ה'נ"ח (1298).

1275 פטירה מדינה תקופת הפעילות תחומי עיסוק תנ"ך, תלמוד בבלי, תלנ רבנו שמחה משפיירא "דיני איסור והיתר", פירוש למגילוח אסתר ושיר השירים, "שערי מוסר'

המאה ביגדור בן אליהו כהן צדק (או ר' אביגדור כ"ץ, או ר' אביגדור הכהן) מווינה, היה מבעלי התוספות בסוף המאה ה-12 ובתחילת המאה ה-13. גדול פוסקי דורו באוסטריה.

תולדותיו | ועריכת קוד מקור | עריכה |

ר' יצחק אור זרוע^[2] כי ר' אביגדור "יצק מים על ידי ר' שמחה כאלישע אשר יצק מים על ידי אליהו". בהמשר עבר לאיטליה. שם . למד אצל רבי אליעזר בן שמואל מוורונה. באיטליה עמד בקשרים הדוקים עם רבינו צדקיה בן אברהם, מחבר שיבולי הלקט, שאף הרבה לצטט מתורתו של ר' אביגדור. לאחר מכן קבע את מושבו בווינה שבאוסטריה^[3], והרביץ שם תורה יחד עם חתנו ר' חיים בן משה הכהן.

כנראה, היה לו אח בשם ר' אליעזר הכהן^[4].

תלמידיו | עריכת קוד מקור | עריכה]

עם תלמידיו של רבי אביגדור כ"ץ הידועים לנו נמנים:

- רבי חיים אליעזר בן יצחק, המכונה "מהר"ח אור זרוע", בנו של רבי יצחק מווינה
- רבי עובדיה מניישטט • חכמי איטליה בני משפחת הענוים: רבי צדקיה בן אברהם ואחיו רבי בנימין בן אברהם, ובני-דודם רבי צדקיה ורבי משה ורבי יחיאל בני רבי בנימין הרופא.
  - יש הסבורים שגם מהר"ם מרוטנבורג נמנה בין תלמידיו^[5].

חיבוריו [עריכת קוד מקור | עריכה]

- דיני איסור והיתר לרבינו אביגדור כהן צדק
  - פירוש למגילת אסתר
- פירוש למגילת שיר השירים, ירושלים תשנ"ה, באתר hebrewbooks
- בשנת תשנ"ו נדפס "פירושים ופסקים על התורה לרבינו אביגדור הצרפתי"^[6]. המהדיר ייחס פירוש זה לר' אביגדור הצרפתי בן יצחק. ואולם, נמצאה זהות מסוימת בין תורתו של ר' אביגדור כ"ץ לפירוש זה, אך מאידך ניכר מחיבורו שהיה חכם צרפתי, דבר שאינו מתאים לר' אביגדור כ"ץ, שכאמור עיקר תורתו מגרמניה^[77].

Rintfleisch massacres

文_A 7 languages ∨

From Wikipedia, the free encyclopedia

The Rintfleisch or Rindfleisch movement was a series of massacres against Jews in 1298.[1] The event, in later terminology a pogrom, was the first large-scale persecution in Germany since the First Crusade

History [edit]

Albert of Austria, when Imperial authority, traditionally concerned with the protection of the Jews, had temporarily collapsed. Already in 1287, the death of Werner of Oberwesel in the Rhineland had been blamed on Jews, and about 500 were killed in revenge, followed by a series of blood libels. When finally King Adolf was deposed and killed in the Battle of Göllheim on 2 July 1298, the Franconian nobility gathered at Albert's election in Frankfurt.

When at the same time the Jews in the Hohenlohe town of Röttingen were accused of having obtained and desecrated a consecrated host, one "Lord Rindtfleisch", who the sources refer to either as an impoverished knight or—more probably—a butcher (the term Rindfleisch means "beef" in modern German spelling), gathered a mob around him and burned the Röttingen Jews on Sunday, April 20. Rintfleisch declared to have received a mandate from heaven to avenge the sacrilege and exterminate the Jews. The Colmar Dominican Rudolph refers to him in Latin as a carnifex, [2] i.e. butcher or executioner, but it is not clear if Rudolph meant his original profession, or his behaviour as a slaughterer of the Jews.[3] According to contemporary sources, the Lord of Röttingen, Kraft von Hohenlohe, was encumbered with debts to Jewish lenders.

After this, he and his mob went from town to town and killed all Jews that fell under their control, destroying the Jewish communities at Rothen der Tauber, Würzburg, Bamberg, Dinkelsbühl, Nördlingen and Forchheim. In the Free Imperial City of Nuremberg, the Jews sought refuge in the fortress and were assisted by the Christian citizens, but Rintfleisch overcame the defenders and butchered the Jews on 1 August. The Nümberger Memorbuch contains the names of thousands of murdered Jews in numerous cities, among them Mordechai ben Hillel, a pupil of Meir of Rothenburg, with his wife and children. The communities at Regensburg and Augsburg alone escaped the mass killing, as the cities' magistrates protected them. Spreading from Franconia to Bavaria and Austria, the persecutors destroyed 146 communities, and about 20,000 Jews were killed. [4]

The Austrian Chronicle of 95 Seigneurs about 100 years later alleged that King Albert I finally had Rintfleisch arrested and hanged. The cities in which Jews had been killed were required to pay fines to the king.

The Art of Halacha

Kashrus Halacha

shering Keilim – Libun 2 – What is Libun? & the 2 types of Libun Kal Rabbi Yisroel Isaacs

Chapter 17 Kashering

A systematic analysis of שולחן ערוך סימנים תנ"א ותנ"ב as a means of developing appropriate methods of kashering in the home and industrial settings

Written by: Rabbi Dovid Cohen Administrative Rabbinic Coordinator cRc Kosher

מבראר מהפרי מגדים (משבצות זהב סוף סימן תנב 'דיני וסדר הגעלה בקצרה') וז"ל, ליבון הוא המעולה מכל, ויש בו שלשה מינין, המין הא', מלבנו עד שיסיר קליפתו או ניצוצות נתזין הימנו וכו', המין הב', ליבון שאם קש נשרף עליו, וזה הוה רק כהגעלה כבסימן תנ"א סעיף ד' בהגה וכו', והמין השלישי, ליבון שנתחמם עד שיד סולדת בו מב' עבריו ומכל מקום אין קש נשרף בו, זה הוה רק כהגעלה וגרע מיניה קצת, דאלו בקש נשרף מהני אף לכלי ראשון ששימשו על האש והעלה רתיחות, וליבון חימום שיד סולדת בו לא מהני רק בכלי שני, עכ"ל. וכן המשנ"ב כתב בסמתמא מלבנו

Two types of libun kal

As noted, *Rema* is allowing for leniency based on the opinion of *Hago'os Maimonios* that this form of *kashering* is actually *libun*. *Rema* refers to this lenient form of *libun* as "*libun kal*" (lite *libun*) (in contrast to "full *libun*" referred to as *libun gamur*), and we will see that that term "*libun kal*" is also used to describe a similar method of *kashering* that replaces *hag'alah*. While both are referred to by the same name (*libun kal*) and the required temperature is even described using the same words, "*kash nisraf*", in truth these two forms of *kashering* are <u>not</u> identical.⁸

We have seen that according to *Hago'os Maimonios* the requirement for *libun* is that the utensil be heated to the point that straw would burn on the other side of the pan. This ruling is taken literally (and will be described in more detail below), but the same is not true of *libun* which is performed in place of *hag'alah*. That is because that *kashering* is described as being completed when the utensil reaches *yad soledes bo* on the "other side", and the *Rishonim* merely state that the *shiur* of *kash nisraf* is the <u>test</u> that the utensil has reached that temperature. In other words, *yad soledes bo* could theoretically be measured by touching your hand to the utensil to see if your hand (*yad*) pulls back (*soledes*) from the heat. Therefore, a common way to measure was to put a piece of straw on the utensil to see if it burns. Thus, when *libun kal* is performed in place of *hag'alah*, the utensil must be *yad soledes bo* (with *kash nisraf* being hotter than the required temperature), but when *libun kal* is performed in place of *libun gamur*, a true *kash nisraf* is required. In place of *libun gamur*, a true *kash nisraf* is required.

Rav Heineman explained that this interpretation — that *libun* entails heating the utensil until it is red hot — can be inferred from the word "*libun*", whose literal translation is "whitening". This refers to the fact that when metal is heated sufficiently, it emits electromagnetic radiation which we see as a change in color, first red, then orange, yellow, and eventually white. As it is almost impossible to heat a utensil until it turns white without melting it, we understand that *Chazal* intended that we should heat the metal until the "whitening" process begins. This means that the utensil does not have to actually become white hot, rather, it must begin becoming white, i.e., red hot. Based on this explanation, he said that the utensil does not have to turn cherry red, but rather as soon as it exhibits any redness, 5 *libun* has been completed.6

⁸ The chief metallurgist at a steel company which produces cRc certified products reported that the temperature at which metal turns red depends on the level of "redness" one is seeking, as follows:

°F ..... Color

752 ..... Red heat visible in the dark

885 ..... Red heat visible in the twilight

975 ..... Red heat visible in the daylight

1077 .... Red heat visible in the sunlight

1292 .... Dark red

1492 .... Dull cherry-red

1652 .... Cherry-red

1832 .... Bright cherry-red

Thus, it appears that the difference of opinion noted in the text may revolve around the issue whether the redness of the metal must be visible even in the daytime or even just in the dark (see the earlier text).